

Dvě budovy, o kterých bych se ráda zmínila, se obě nacházely na Foru Romanu a měly spoustu společného.

Nejprve bych přiblížila chrám bohyně Vesty. Nachází se, jak jsem již zmínila, na Foru Romanu, v blízkosti Regie a domu Vestálek, latinsky byl tento chrám označován Aedes Vestae. Jako všechny Vestiny chrámy byl i tento kruhový, měl rysy řecké architektury, po obvodu 20 korintských sloupů. Mezi sloupy byla intercolumnia neboli mezisloupí, vyplněna kovovou mříží. Stál na vysoké podstavě. Před vchodem se nalézalo 6 stupňů. Římsa, strop a vrchní kámen cely jsou vytesány z jednoho kusu kamene. Střecha byla nejspíše kovová a měla pravděpodobně větrací otvor, aby mohl vycházet ven kouř z Vestina ohně. Východ měl chrám typicky na východní straně, což značilo podobnost mezi ohněm udržovaným v chrámu a Sluncem jako zdrojem života. V celle nebyla centrem socha, jak bývalo zvykem, ale právě Vestin oheň, který symbolizoval srdce bohyně Vesty. Původní Vestin chrám dal prý postavit Numa Pompilius, stejně jako Regii a dům Vestálek. Okolo chrámu se nalézala svatá půda, kde byli pohřbíváni kněží a Vestálky. Chrám sloužil i jako úložiště důležitých dokumentů římských senátorů (např. závětí) a kultovních objektů. Jako příklad uvedu Palladium, což byla socha bohyně Athény, prý ji přinesl z Tróji samotný Aeneas. Chrám v průběhu historie několikrát shořel. Roku 64 ho postihl velký oheň Říma, mezi léty 100 – 117 byl přestavěn Traianem, v roce 191 ho také postihl požár a chrám byl obnoven Julií Domnou, manželkou Septimia Severa. Vestálkám se podařilo zachránit Palladium, tím pádem bylo poprvé veřejně spatřeno, když ho vynášely z chrámu. Roku 391 Theodosius I. nechal chrám zavřít a vyjmout oheň. Budova byla zdemolována roku 1549, mramor byl použit na výzdobu do kostelů a honosných paláců. Rekonstruován do současné podoby byl až ve třicátých letech 20.století Benitem Mussolinim (k vidění pozůstatky chrámu). Chrám je znázorněn na mincích císařů Augusta, Tita, Vespasiana a několika dalších. Bylo nalezeno poměrně velké množství fragmentů ozdob, říms, sloupů, což nám podává dostatečnou představu o celkové podobě chrámu.

S chrámem Vesty velmi úzce souvisí kolegium Vestálek. Byly to kněžky Vesty, bohyně rodinného krbu. V řecké mytologii by jí byla nejbližší Hestia. Patřily ke kolegiu pontifiků v rámci Quattuor amplissima collegia, do něhož spadala 4 nejdůležitější římská kolegia – pontifikové, augurové (věštcí z letu ptáků – auspicie), quindecimviri sacris faciundis (15 členů, střežili Sibilliny knihy), Septemviri epulones (měli na starost hostiny na festivalech a hrách – ludi.). Vestálky pocházely ze svobodných rodin, patricijských a musely mít oba rodiče naživu. Měly za úkol udržovat oheň v chrámě, neboli v srdci bohyně. Tento oheň byl obnovován vždy 1.března a hořel až do roku 391. Popel z ohně se jednou ročně, vždy 15.června vyvážel z dutiny na podlaze na Kapitol. Dohlížel na ně Pontifex Maximus, 30 let musely žít cudně v Atriu Vestae, domu Vestálek. Pokud cudnost porušily, byly pohřbeny zaživa na Campu Sceleris, což byl zřejmě osud jedné z nejznámějších Vestálek, Rhey Silvii. Byly vybírány v dětském věku a měly mnoho privilegií, co ostatní ženy ne, např. jim náleželo

čestné místo na hrách, mohly vlastnit majetek, volit, napsat závěť. Slavnosti Vestálie se slavily 7.-15.června. Kolegium Vestálek bylo zrušeno r.382 státem.

Druhou zmíněnou stavbou je Regia. Skládala se ze dvou částí, nacházela se podél Svaté cesty – Via Sacra, na východním kraji Fora Romana. Původně to byla residence krále Říma, prý ji postavil Numa Pompilius a později dům využíval Pontifex Maximus. Regia je do trojúhelníku obklopena Chrámem Vesty, Chrámem Diva Julia a Chrámem Faustiny a Antonina. Stavba byla několikrát zničena a přestavěna, dochovaly se nám pouze základy z republikánského období. Sloužila jako středisko pro politický a náboženský život v celém království, jako archiv dokumentů, formulí modliteb a obětí, kalendáře svátků (latinsky Fasti), Annálů (z latinského annus = rok, roční záznamy historie), zákonů... Po úpadku římského kultu se vytratil význam využívání Regie ke kultovním účelům a od 7./8.století sloužila jako soukromý dům. Interiér byl rozdělen do tří místností, vchod byl z nádvoří do prostřední z nich. Západní místnost byla svatyně Marta, byly zde uloženy posvátné předměty jako Martovo kopí a štít ancilia. Východní místnost pak svatyně Ops Consivia, bylo to svaté území, kam mohl vstoupit jen Pontifex Maximus a Vestálky. Nádvoří bylo vydlážděno mramorem, nacházely se na něm tři studny, ve kterých byly nalezeny dobové fragmenty. Pontifex Maximus vedl stručné záznamy dějin (Annales maximi), proto na stěnách byly nejspíš vyryty seznamy konzulů a triumfátorů (fasti consulares, fasti triumphales). V Regii se také konaly oběti. Zbytky budovy pravděpodobně nejsou z té původní z doby královské, ta byla zničena zemětřesením. Z republikánského období se nám dochovaly jen základy zdí a architektonické fragmenty. Cn. Domitius Calvinus provedl restauraci a Regia získala podobu nepravidelného pětiúhelníku. Z opravy Domitia z 1.st.př.Kr. se zachovaly zbytky římsy.

Zdroje: BRTNICKÝ, Ladislav, 1925. *Topografie starého Říma*, strana 210 – 212

Platnerův slovník, *A topographical dictionary of Ancient Rome* – Regia strana 440,
Atrium Vestae strana 58, bohyně Vesta strany 556 – 559

Anglická wikipedia https://en.wikipedia.org/wiki/Vestal_Virgin